

Кушпіт А. Г.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується значним прискоренням темпів науково-технічного прогресу, який обумовлює постійні зміни в структурі та динаміці суспільних потреб і, як наслідок, загострює конкуренцію в пропозиції нових товарів та послуг, а також підвищення їх якості.

У зв'язку з цим стійкість економічного становища більшості економічних суб'єктів значною мірою визначається темпами і масштабами здійснення інноваційної діяльності, яка дозволяє своєчасно і швидко реагувати на умови конкурентної боротьби, які постійно загострюються, шляхом використання різноманітних нововведень, забезпечуючи більш якісне і повне задоволення потреб ринку.

Тому розвиток інноваційної сфери, через яку просуваються у виробництво досягнення науково-технічного прогресу, є особливо актуальним завданням, яке потребує значної уваги з боку галузевих органів управління та інших економічних суб'єктів, які беруть участь в інноваційних процесах.

В даний час все більша кількість українських підприємств усвідомлюють роль інновацій в успішній організації своєї діяльності, завоюванні нових ринків, «посиленні конкурентних переваг. Підприємства намагаються в силу своїх можливостей оновлювати основні засоби, впроваджуючи нові технології у виробництво, випускати нові види продукції, оновлювати номенклатуру послуг, що надаються, підвищуючи їх якість»[1].

Державні органи управління України також усвідомлюють важливість інноваційної діяльності як чинника прискорення економічного зростання в Україні. Ця проблема знаходиться в сфері уваги, як органів законодавчої влади,

так і виконавчої влади, яка розробляє стратегії інноваційного розвитку для всієї країни та окремих її регіонів.

Як вітчизняні, так і зарубіжні вчені приділяють значну увагу проблемам впливу інноваційних структур (технопарків) на розвиток економіки та формування інноваційно-інвестиційної політики регіонів, активізації інноваційної діяльності в окремих галузях і на підприємствах, а також зайняті розробкою наукових основ аналізу інноваційної діяльності та оцінки її ефективності.

Інноваційна діяльність часто трактується як діяльність, пов'язана з використанням нових (високих) технологій. Багато українських підприємств намагаються «в тому чи іншому вигляді здійснювати інноваційну діяльність самостійно, через створювані спеціально для цього дочірні структури або інноваційні центри, покликані сприяти просуванню і використання інноваційної продукції»[2]. Запрошуються фахівці, які знаються на патентно-ліцензійної діяльності, охорони інтелектуальної власності та іншим компонентам, необхідним для комерційного використання інновацій.

Однак однією з найважливіших проблем в інноваційній діяльності підприємств є проблема управління. Кваліфікація менеджера, керівника стає найважливішим фактором забезпечення ефективності інноваційного процесу. У цій ситуації від менеджера потрібно віртуозне володіння всім набором інструментів управління.

Як правило, проблема якісного управління вирішується за рахунок залучення висококваліфікованих менеджерів з боку і постійного навчання персоналу. Однак тут виникають проблеми іншого плану – все більше відчувається нестача управлінців високого рівня. Навчання ж персоналу дуже часто виявляється недостатньо ефективним.

В інноваційній діяльності, як і в інших сферах бізнесу, спостерігається значний дефіцит кваліфікованих управлінців, який посилюється тим, що інноваційний бізнес не здатний поки наймати дійсно кваліфікованих менеджерів. В результаті комерціалізація здійснюється повільно, з великими

витратами. В інноваційної діяльності українських підприємств сучасні управлінські технології використовуються фрагментарно. Причина полягає, по-перше, в високої складності сучасних технологій управління, а по-друге, в тому, що для сприйняття і практичного використання цих технологій принципово недостатньо отриманих знань.

На відміну від сухо фінансових проектів, в інноваційних проектах є велика кількість добре керованих факторів (важелів), здатних принципово змінити інвестиційну привабливість проекту в кращу сторону: способи управління, кваліфікація персоналу, досвід менеджера. Саме з цієї причини результативність проекту в значній мірі залежить від того, хто керує. Таким чином, проблема управління в інноваційній діяльності стає ключовою.

Отже, на результативність виробничої діяльності українських підприємств значно впливає управління процесом функціонування та організаційна структура, в рамках якої цей процес здійснюється. Необхідно розробляти та впроваджувати нові методи та інструменти управління інноваційною діяльністю. Тільки інновації здатні поліпшити складне становище економіки, вивести економічні суб'єкти на новий рівень розвитку і задоволити потреби суспільства. Велику увагу слід приділити безперервності і системності в підготовці кадрового потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Особенности инновационной деятельности [Электронный ресурс] // Режим доступа: http://economics.wideworld.ru/economic_theory/organization_innovations/2
2. Проблемы управления инновационным развитием предприятия [Электронный ресурс] // Режим доступа: http://www.rusnauka.com/15_APSEN_2010/Economics/67377.doc.htm
3. Иванова Н. И. Наука в национальных инновационных системах// Инновации. – 2005. – №4.
4. Гринько Т. В. Методологічний аналіз підходів щодо розвитку інновацій / Т. В. Гринько // Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – №2. – Т. 2 (174). – С. 30-34.